

VÆKST

2019 – uge 23

Svampe- og skadedyrsbekæmpelse i hestebønner i blomstringsperioden

De tidligste hestebønnermarker er allerede i begyndende blomstring, og der skal holdes øje med svampe- og bladlusangreb fra nu og ind i juli måned. Chokoladeplet, rust og bedebladlus er de vigtigste skadevoldere i hestebønner. Rust angriber ofte sent, og svampebekæmpelse bør ikke iværksættes for tidligt i blomstringsperioden, medmindre der er begyndende svampeangreb. Flere forsøg og erfaringer viser høje nettoudbytter ved to svampebehandlinger i hestebønner. Bedebladlus kan ved kraftige angreb også være meget tabsvoldende.

Bekæmpelse af skadedyr

Bedebladlus

Bladlus kan gøre såvel direkte som indirekte skade i hestebønner. Den indirekte skade sker gennem en evt. overførsel af virussygdommen pea necrotic yellow dwarf virus. Viruset overføres af bedebladlus og ærtebladlus. Angreb optræder pletvis ligesom havrerødsot i korn, og de angrebne planter er lavere og gule.

Bønnefrøbiller

Bønnefrøbiller er et nyere skadedyr, som breder sig i Danmark. Angrebene har hidtil i de fleste tilfælde været mindre udbredte og svage. Det er svært at ramme det rigtige sprøjtetidspunkt og få god effekt, og generel bekæmpelse anbefales derfor ikke. Bekæmpelse med Karate kan evt. være aktuel i hestebønner til fremavl, da billerne ved kraftige angreb kan skade spireevnen. I svenske forsøg er den bedste effekt opnået ved sprøjtning omkring blomstring. Det bedste tidspunkt i UK angives til at være, når der er udviklet 5-6 blomsterklaser, og der ikke er meget tegn på bælgudvikling. Ingen af skadedyrsmidlerne har bønnefrøbiller på etiketten, og bekæmpelse må kun udføres ved samtidig angreb af bladlus.

Anbefalinger til skadedyrsbekæmpelse i hestebønner ses i tabel 1.

Tabel 1. Anbefalede løsninger mod bedebladlus under blomstring.

Skadedyr	Middel	Dosering pr. ha	Bemærkning
Bedebladlus	Pirimor	0,2 kg	Bekæmpelsestærskel er 10-15% angrebne planter og begyndende kolonidannelse frem til fuld bælg længde. Pirimor anbefales ved kraftige angreb, og må anvendes én gang pr. sæson. Karate WG har bedst sideeffekt på bønnefrøbiller omkring blomstring, og skal anvendes udenfor biernes flyvetid mellem ca. kl. 21 og 03. Anvend 200 l/ha vand ved sprøjtning mod lus.
	eller Karate 2,5 WG	0,25 kg	
	eller Mavrik Vita	0,2 ltr.	

Svampebekæmpelse

Hestebønner kan angribes af chokoladeplet, hestebønnebladplet, rust og vikkeskimmel. Ingen af de godkendte midler har særlig god effekt mod vikkeskimmel. Chokoladeplet og hestebønnebladplet kan optræde med kraftige angreb i år med fugtige forhold omkring blomstring. I disse tilfælde anbefales to behandlinger med 30-40% dosis med 10 -14 dages mellemrum omkring blomstring.

Anbefalinger til svampebekæmpelse i hestebønner ses i tabel 2.

Tabel 2. Anbefalede løsninger mod svampe i hestebønner i blomstringsperioden.

Svampe	Middel*	Dosering pr. ha	Bemærkning
Anbefalede løsninger, hvor der satses på én behandling i blomstringsperioden:			
Behandling i st. 65 (medio blomstring): Chokoladeplet, hestebønnebladplet og hestebønnerust	Signum WG	0,5 ltr.	Alle nævnte midler er godkendt til "mindre anvendelse". Sprøjtefrist for Signum WG og Amistar er hhv. 14 og 35 dage og for FolicurXpert st. 71 (10% af bælgene har opnået fuld længde).
	<i>eller</i>		
	FolicurXpert	0,5 ltr.	
	<i>eller</i>		
	Amistar	0,5 ltr.	
Anbefalede løsninger, hvor der satses på to behandlinger i blomstringsperioden:			
Første behandling i st. 63-65: Chokoladeplet, hestebønnebladplet og hestebønnerust	Signum WG	0,3-0,4 ltr.	Alle nævnte midler er godkendt til "mindre anvendelse". Sprøjtefrist for Signum WG og Amistar er hhv. 14 og 35 dage, og for FolicurXpert st. 71 (10% af bælgene har opnået fuld længde).
	<i>eller</i>		
	Folicur Xpert	0,3-0,4 ltr.	
	<i>eller</i>		
	Amistar	0,3-0,4 ltr.	
Opfølgning i st. 69 (afsluttende blomstring): Chokoladeplet, hestebønnebladplet og hestebønnerust (Orius dog primært rust)	Signum WG	0,3-0,4 ltr.	Alle nævnte midler er godkendt til "mindre anvendelse". Sprøjtefrist for Signum WG, Amistar, Orius og FolicurXpert er hhv. 14, 35, 28 dage og st. 71. Signum WG og Orius må maks. anvendes 2 gange pr. sæson.
	<i>eller</i>		
	FolicurXpert	0,3-0,4 ltr.	
	<i>eller</i>		
	Amistar	0,3-0,4 ltr.	
<i>eller</i>			
	Orius Max 200EW	0,4-0,5 ltr.	

*Blandinger af nævnte midler kan også anvendes.